

Grote ZZP-doorbraak laat nog op zich wachten

De kredietcrisis heeft voor de ontwikkeling van het aantal zzp-accountants twee gevolgen, die elkaar (deels) opheffen. Mkb-kantoren zien hun werkzaamheden afnemen en huren minder zzp'ers in. Grote kantoren willen daarentegen de flexibele schil vergroten en schakelen juist meer freelancers in.

TEKST ADRIE BOXMEER | BEELD CORBIS

Jarenlang was het beeld dat er in de accountancy nauwelijks freelancers waren. Kantoren waren huiverig om ze in te zetten vanwege, zo zeiden, de vertrouwensband met hun klanten. Dat ging bij de big four zo ver dat ze nog liever collega's uit het buitenland lieten invliegen, dan een beroep te doen op de binnenlandse zzp-markt. "Dat is inmiddels wel veranderd", zegt Iddo Post. Hij is algemeen-directeur van E-Selective, een bureau dat interim financiële professionals bemiddelt. E-Selective biedt zijn diensten aan onder de merknaam Mr. Kazu, waarbij het laatste deel van de naam in het Japans cijfer betekent. Post: "Wij bemiddelen sinds anderhalf jaar zzp-accountants, waarbij we vaste freelancers aan kantoren koppelen. Dat bevordert de vertrouwensrelatie." De trend om zzp'ers in te zetten, begon bij de mkb-kantoren. Dat had een reden: deze kantoren werden enkele jaren geleden als eersten geconfronteerd met de toenmalige krapte op de arbeidsmarkt. Uiteindelijk werd het tekort aan vers bloed zo nijpend, dat menig kantoor bereid was om de bestaande

aarzelings bij het inschakelen van interimers op zij te schuiven.

FLEXIBELE SCHIL

Post: "Nood breekt wet, waarbij ik wel moet zeggen dat dit nog niet betekent dat zzp'ers nu ook degenen zijn die hun handtekening zetten onder een goedkeurende verklaring. Interimmers

worden ingezet als aanvulling op teams die gezamenlijk een bedrijf controleren."

De eerste interim accountants deden zo'n twee jaar geleden hun intrede. Dat was vlak voordat de kredietcrisis zich ontspon. Heeft deze crisis gevolgen voor de inzet van zzp'ers?

Post: "Ja, op twee verschillende manieren. De mkb-kantoren zagen met name een daling van hun adviesopdrachten. Hierdoor hadden ze na verloop van tijd geen tekort meer aan medewerkers. Het betekent dat het vaste personeelsbestand nu groot genoeg is om al het werk te doen. Bij de mkb-kantoren is de groei van het aantal zzp'ers dus alweer voorbij. Bij de grotere kantoren zie je het tegenovergestelde. Met name de big four zijn er beducht voor om door de kredietcrisis een groot reservoir van *bankzitters* te creëren, medewerkers in vaste dienst voor wie geen werk is. Daarom neigen

Iddo Post (Mr. Kazu): 'Interimmers worden ingezet als aanvulling op teams die gezamenlijk een bedrijf controleren.'

Beloning zzp'ers onder druk

Zoals in veel andere sectoren, lijken ook in de accountancy de zzp'ers de gevolgen van de crisis deels voor hun rekening te nemen. Dat bleek al uit het Beloningsonderzoek 2009 dat 'de Accountant' vorig jaar oktober publiceerde. Een van de conclusies was dat het inkomen van zzp'ers van 2008 tot 2009 weliswaar nog flink steeg (met 22 procent) maar dat de helft van de zelfstandige accountants (inclusief zzp'ers) toen al merkte dat het aantal opdrachten terugliep. Hierdoor daalden de prijzen.

Overigens behaalden zelfstandigen in 2009 gemiddeld een omzet van € 183.000. Een derde van de zzp'ers die deelnamen aan het onderzoek, zette tussen de € 100.000 en € 150.000 om, terwijl een vijfde een omzet boekte van tussen de € 150.000 en € 200.000.

Peter de Boer (Driebergen Accountants): 'De krapte waarmee we twee jaar geleden nog hadden te maken, is verdwenen.'

deze kantoren ertoe om juist hun flexibele schil te vergroten en meer zzp'ers in te schakelen."

JARENLANGE RELATIE

Het beeld van de mkb-kantoren wordt bevestigd door Peter de Boer, directeur van Driebergen Accountants in Rijnsburg met veertig medewerkers. Anderhalf jaar geleden zette hij voor het eerst zzp'ers in. "We hadden op dat moment een groot tekort aan mensen. Op de

arbeidsmarkt kon ik ze niet vinden. Uiteindelijk heb ik drie zzp'ers ingeschakeld. Ik heb ze intern ingezet als ondersteuning bij het opstellen van jaarrekeningen. De keuze om ze voor interne werkzaamheden in te schakelen was bewust. Ik denk dat veel van mijn klanten er moeite mee zouden hebben als ze plotseling een accountant over de vloer zouden krijgen die ze niet kennen. Mijn klanten hebben doorgaans al een jarenlange relatie met een vaste accoun-

tant. Ze zijn daar zeer aan gehecht." Van de drie zzp'ers huurde De Boer er één gedurende vijftien maanden parttime in, de overige twee werkten fulltime respectievelijk negen en zes maanden voor hem. Hij is heel tevreden over de kwaliteit van de interimmers. Toch is aan de samenwerking een einde gekomen. "Dat komt doordat de arbeidsmarkt is verruimd waardoor we extra medewerkers konden aantrekken. De krapte waarmee we twee jaar geleden nog hadden te maken, is verdwenen."

WAR ON TALENT

Ook het beeld dat Iddo Post van de grote kantoren schetste, wordt bevestigd. Jessica Mahn, partner bij KPMG ■

Management Services en verantwoordelijk voor het inschakelen van tijdelijke accountants: “KPMG wilde al enige tijd sowieso de flexibele schil vergroten. Hiertoe huren we niet alleen zzp’ers in via financiële detacheerders, maar gaan we nog een stap verder. We hebben een eigen organisatie in het leven geroepen, KPMG People, met als doel om binnen twee jaar een eigen bestand op poten te zetten van zo’n tweehonderd freelance professionals. Dat is zo’n vijf tot tien procent van ons totale medewerkersbestand. We gaan uit van mensen op senior niveau die al de nodige jaren ervaring hebben. Zij worden voornamelijk op adviesopdrachten gezet. Om een indruk te geven: van de 45 zzp’ers die we op dit moment hebben ingeschakeld, zijn er 43 op adviesgebied werkzaam en slechts twee bij auditing.”

Mahn ontkent dat bezuinigen de belangrijkste reden was om meer zzp’ers in te schakelen. “Was het ons louter om het snijden in de kosten gegaan, dan

hadden we kunnen volstaan met een beroep te doen op detacheerders. Maar met de oprichting van een eigen *community* gaan we een stap verder. De belangrijkste reden om met dit initiatief te starten, is dan ook dat we op deze manier beter op veranderingen op de arbeidsmarkt kunnen inspelen. Nu maar zeker ook in de toekomst, als er wellicht een *war on talent* zich zal voltrekken.”

PRAKTISCHE OBSTAKELS

Martijn Kamermans is algemeen directeur van ConQuaestor, een bureau met zeshonderd medewerkers dat naast het uitvoeren van adviesopdrachten ook financiële interimmers bemiddelt - onder meer RA’s voor reporting, compliance en risk management. Volgens Kamermans komt er zeker een *war on talent*, vanwege demografische oorzaken, maar zal die nog wel enkele jaren op zich laten wachten. “Het aantal zzp’ers is de afgelopen tien jaar enorm

**Jessica Mahn
(KPMG): ‘KPMG
People wil binnen
twee jaar een eigen
bestand op poten
te zetten van twee-
honderd freelance
professionals.’**

gegroeid en dat geldt ook voor de RA’s. Maar halverwege 2009 is die groei tot stilstand gekomen omdat de markt toen al een tijdje tegen zat en er geen mensen meer spontaan instapten. Op dit moment is de situatie slecht, waardoor zzp’ers worden geconfronteerd met lage tarieven en lage bezettingsgraden.”

Kamermans is ook nog om een andere reden pessimistisch over de inzet van zzp’ers, met name bij grote kantoren. “Deze kantoren werken heel methodisch. Ze hanteren wereldwijd een standaard werkwijze. Voordat je die onder de knie hebt, moet je eerst lang op cursus. Dat bemoeilijkt de inhuur van zzp’ers voor auditwerkzaamheden aanzienlijk.” □

**Martijn Kamermans:
‘Op dit moment is de situatie slecht, waar-
door zzp’ers worden geconfronteerd met
lage tarieven en lage bezettingsgraden.’**